

Titurel a Parsifal

Rudolf Steiner

Esoterní hodina, Mnichov, 27. srpna 1909

Zápis A

Dnes se budeme zabývat okultními znaky, s nimiž se žák seznamuje během svého vývoje a jejichž prostřednictvím nám Mistři moudrosti a souznění pocitů přinášejí moudrost, pocházející ještě z dob Atlantidy.

Velcí zasvěcenci vedli po zániku Atlantidy dva hlavní proudy národů ze západu na východ, jeden přes Afriku, druhý přes Evropu. Ten, který do Asie přišel přes Afriku, připravil v průběhu inkarnací a vývoje individualitu, jež mohla přijmout světlo Kristovo. V severním proudu zasvěcenci mezitím vychovali národ silného, robustního založení, který dokázal vzdorovat nejen vnějším nepřítelům, ale dovedl se vypořádat i s démonickými vlivy na psychické úrovni. Na různých místech Evropy existovaly mysterijní školy, o jejichž existenci se dozvídáme i z některých starých pověstí. Zpráva o jedné takové tajné škole se skrývá například v legendě o králi Artušovi a jeho rytířích kulatého stolu. Král Artuš byl vysokým zasvěcencem, který svým žákům zvěstoval mysterijní moudrost.

Existuje ovšem okultní zákon, že jistí vysokí zasvěcenci se v době, kdy nějaký zvláště vysoký zasvěcenec rozvíjí svou činnost na fyzické pláni, stáhnou do duchovních světů a nepůsobí až na fyzickou pláň. Tak se stalo, že zatímco na Východě zářilo světlo Kristovo, jiný vysoký zasvěcenec, pro jehož pozdější působení byly připravovány severoevropské národy, se stáhl zpět. Inkarnoval se v určité době, aby do lidstva nechal vplýnout pravdu Kristovy události v celém jejím významu. A o této inkarnaci onoho vysokého zasvěcence nám vypráví legenda o svátém Grálu, který andělé z Východu přenesli na Západ, aby se tu s ním nadále vznášeli nad zemí. Znovuvtělením onoho vysokého zasvěcence, který měl připravit určité období v dějinách, byl strážce Grálu, král Titurel. Existuje jedna starofrancouzská legenda, legenda o Flórem a Blanscheflur, kteří byli inspirováni Titurelem a v průběhu inkarnací museli přivést na svět a inspirovat osobnost, jež měla v dějinách světa a v jeho vývoji hrát velkou roli. Touto osobností byl Karel Veliký. Lidé mohou mít na nějakou historickou osobnost dějinné a morální názory, jež se velmi často značně liší od názorů, které si na základě svých zkušeností vytvoří zřící člověk. Tak či onak, Karel Veliký byl určený k tomu, aby jistým způsobem napomohl vývoji.

Titurel pak vychovával své žáky. Tito žáci byli v jistém smyslu všichni nazýváni „Parsifal“. Takový Parsifal se pomocí náležitých cvičení musel osvobodit ode všech vlivů světa, které by ho stahovaly dolů. Musel být katarem. Formou vyprávění, nikoli exaktního vysvětlení, vám chci říci, co pak takový Parsifal musel prožít; je totiž důležité, abychom něco takového pochopili svým citem.

Když Parsifal, který se na tomto stupni směl nazývat „Zbožným“ nebo „Čistým“, předstoupil před svého mistra Titurela, umožnil mu Titurel, aby síly, které rozvinul skrze katarzi, používal k intenzivní koncentraci. Před jeho očima zmizela země se vším, co na ní bylo, a zvolna se proměnila v obraz stromu, který byl větší a větší a z něhož jako květ vyrazila nádherná lilie. A zatímco byl Parsifal pohroužený do pohledu na tento květ, zaslechl za sebou hlas, který byl hlasem Blanschettur, jež se takřkajíc symbolizovala v lilii, a tento hlas pravil: „To jsi ty!“ Lilie vydávala silnou vůni, která Parsifala odpuzovala, a on si uvědomil, že tato vůně symbolizuje všechno, co ze sebe vyloučil onou katarzi, a že ho to nyní ještě obklopuje jako určitá atmosféra. V tomto poznání viděl, jak strom uvadá a místo něj se objevil černý kříž, z něhož rašily rudé růže. A zase za sebou uslyšel hlas, hlas Floreho, jehož symbolem byla rudá, v sobě posílená růže: „To budiž ty!“

Titurel pak zavedl Parsifala na osamělé místo v horách, aby meditoval o velkolepých obrazech, které byly vykouzleny v jeho duši. A na osamělé výšině obrátil Parsifal svůj zrak k nekonečnému nebi nad sebou, pak do nekonečné hloubi pod sebou, podíval se před sebe a také za sebe, napravo a nalevo do nekonečných dálav, a zaplavil ho nepopsatelný pocit pokory a oddanosti vůči božství, jež se mu ve všem zjevovalo. A obrátil se k němu touto modlitbou: „Ty Veliký, jenž mě halíš, jehož cítím nad sebou, pod sebou i vedle sebe, jenž jsi všude, ať se podívám před sebe nebo za sebe, Tobě se chci oddat, v Tobě se rozplynout.“

Zároveň však vnímal jinou božskou sílu, která se ho tolik nezmocňovala, která jako by ho vedla do něj samotného a dávala mu tam jeho střed. A pak pocítil třetí sílu jako posla onoho velkého Zahalovatele, sílu, která jako by ho vedla v kruhu kolem tohoto středu. Cítil, jako by ho za levou ruku vzala síla, která jako teplo pronikala skrze ruku až do srdce, zatímco pravou rukou mu pronikala jiná božská síla, jež se ohlašovala pocitem chladu.

Ty další dvě síly, které ho pronikaly jako pocit, který mu přinášel poznání jeho spjatosti s celým lidstvem, pak jako křídla:

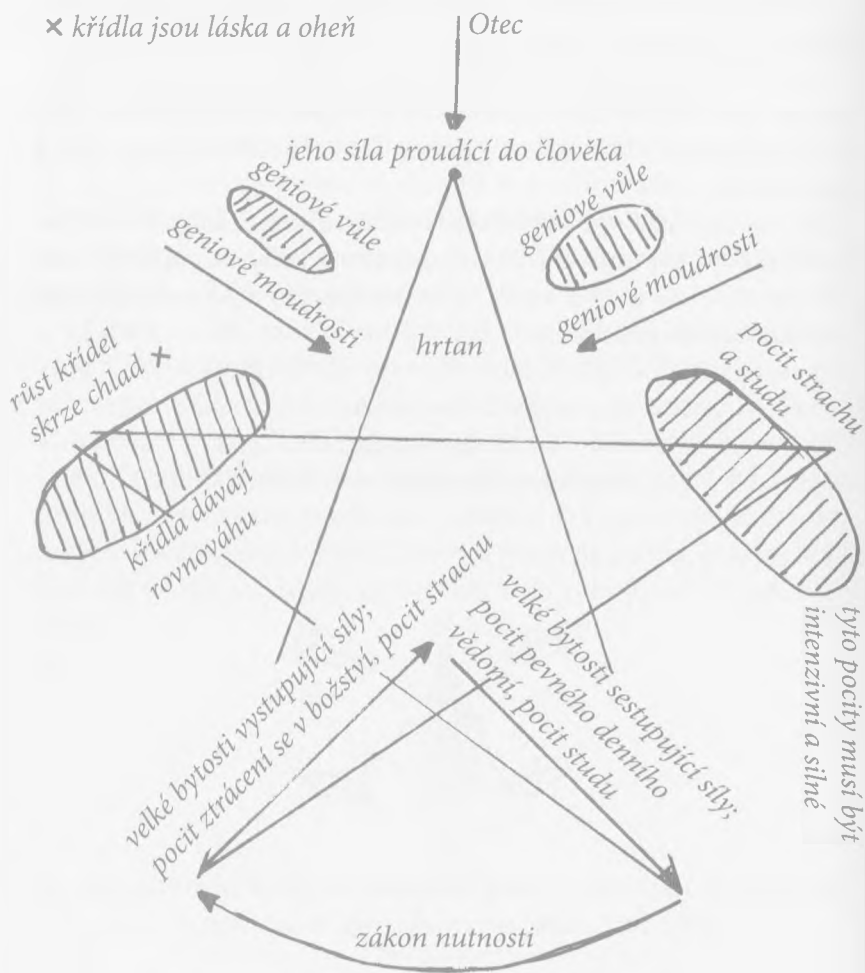
Pak mu nebe ztemnělo, ztratilo pro něj své vnější světlo a náhle se mu prostor projasnil zevnitř. Měl pocit, jako by se jeho hlava jako kalich otevírala božskému světlu a v tomto světle spatřil posly onoho Všeahalovatele, kteří se k němu snášeli, a skrze zářící světlo, jež jako hvězda stálo nad ním a hluboko do něj vysílalo svůj svit, zaslechl jejich hlas, který pravil: „Toto je světlo Otce, z něhož ses zrodil.“

A on poznal, že aby byl hoden tohoto zrození, musí v sobě zelený liliový strom proměnit v suché dřevo kříže, tak jako Kristus na tomto dřevě prošel smrtí, a že jen tím mu vzkvete naděje, že povstane v Duchu svátém:

Ex Deo nascimur In Christo morimur Per Spiritum Sanctum reviviscimus.

Nákres ze zápisu B

× křídla jsou láska a oheň

Cítit slabiny a chyby svoje i druhých lidí. Zákon nutnosti, který se točí v kruhu. Veškeré utrpení, veškerou radost nahlízet objektivně, přemístit ji mimo sebe a včlenit se tím do tvořícího, působícího kosmu.

Celý tento velký obraz je strom života, člověk.